

Канцеларија за информационе технологије и електронску управу

Дигитализација – планови и резултати

Зоран Мишић, заменик директора

Мрежа vs Хардвер vs Софтвер

Програм развоја еУправе за период 2023 – 2025

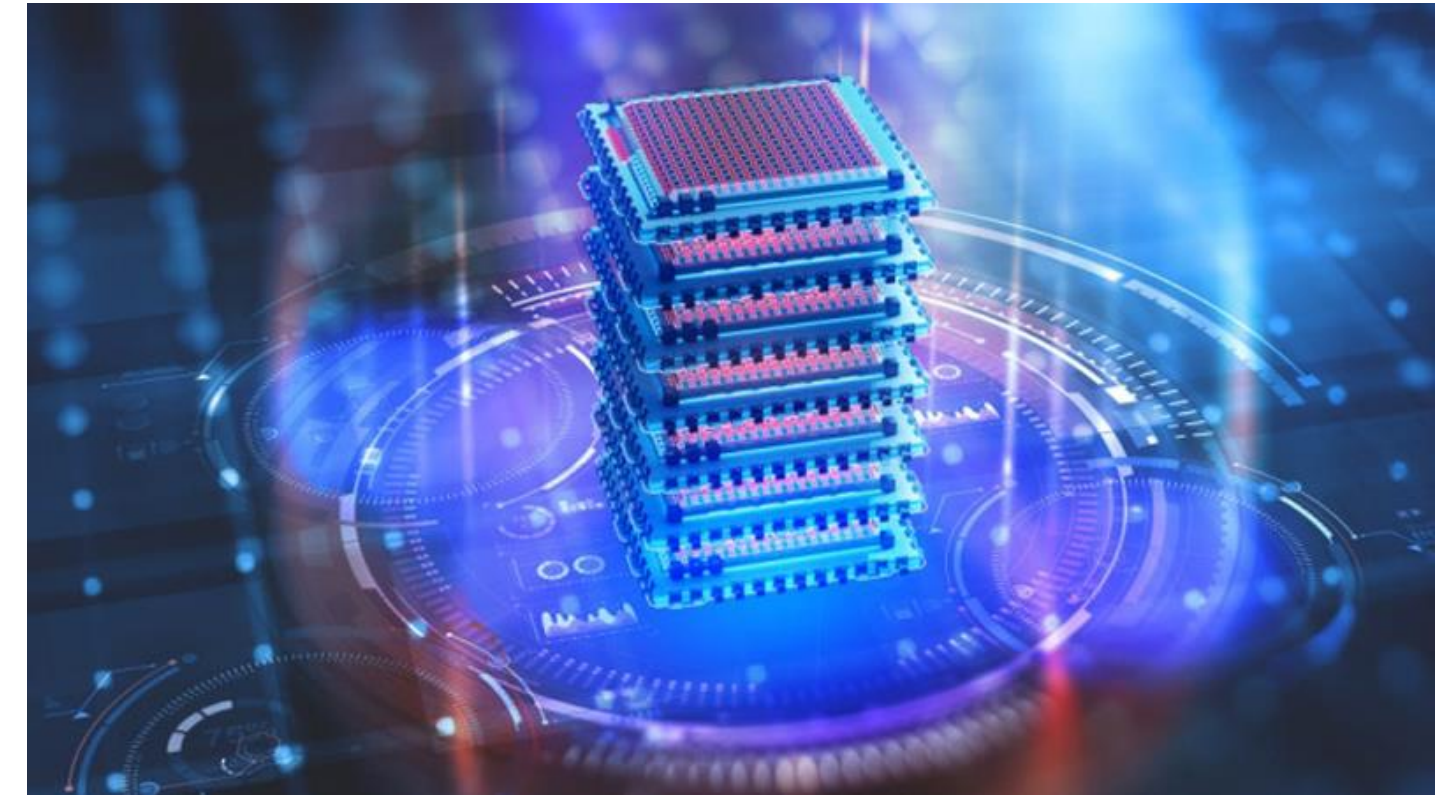
Друга дигитална агенда Европе

Најновији трендови у ЕУ оквирима када је у питању дигитализација резултирали су израдом Друге дигиталне агенде Европе 2020–2030. године. Агенда, уважавајући промене које су донеле дигиталне технологије утврђује конкретне акције које ће предузети да би помогла стварању сигурних и безбедних дигиталних услуга и тржишта.

Такође, у смислу приоритета за текућу деценију, наводе се:

- **развој квантног рачунарства,**
- **блокчејн стратегије и трговинске политике засноване на блокчејну,**
- **поуздана и хумана вештачка интелигенција,**
- **дигитални суверенитет,**
- **сајбер безбедност,**
- **гигабитна повезаност,**
- **5Г и 6Г,**
- **европски простор података и инфраструктура,**
- **као и постављање глобалних технолошких стандарда.**

Ти приоритети су утицали на развој Акционог плана Програма 2023–2025. године на нивоу који то дозвољава тренутни степен развијености дигиталног друштва у Републици Србији.

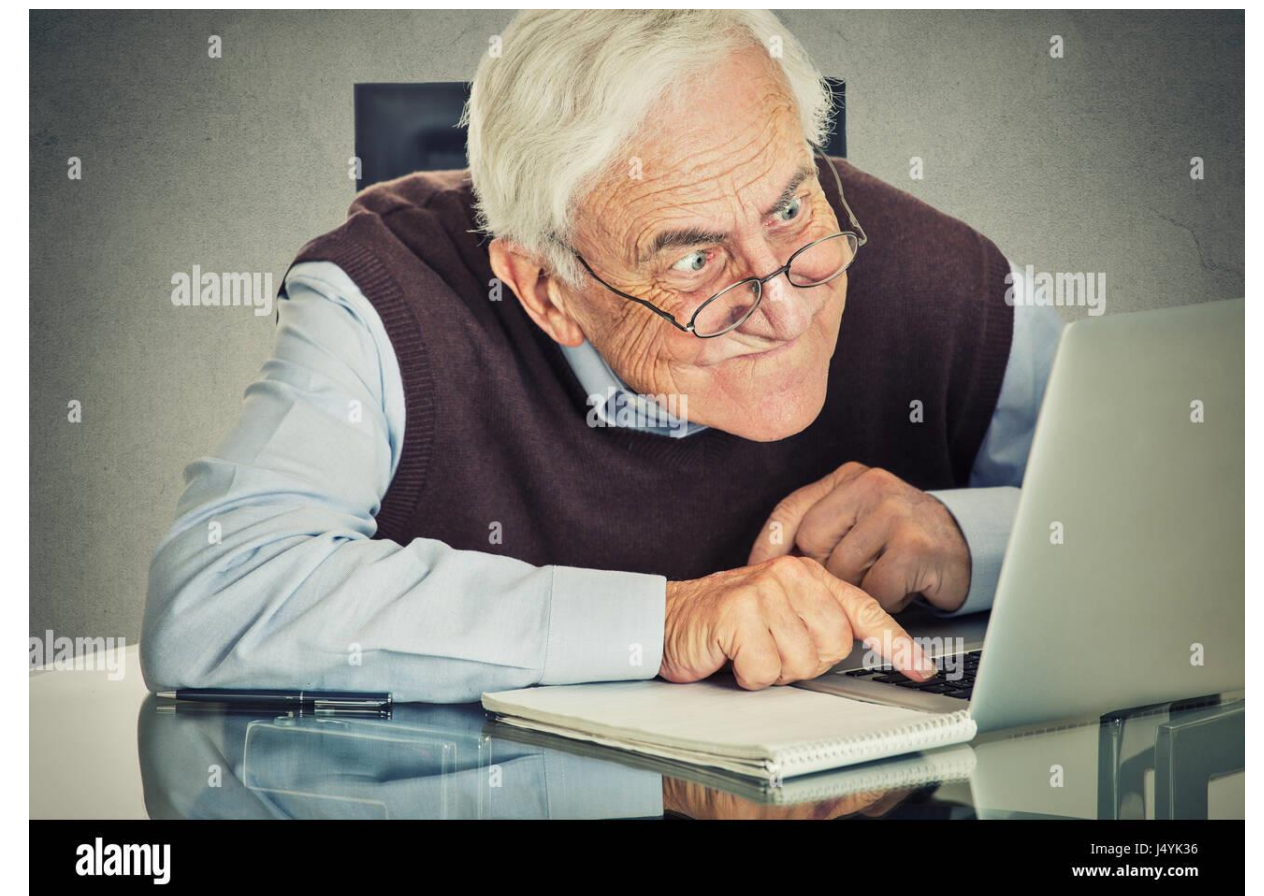
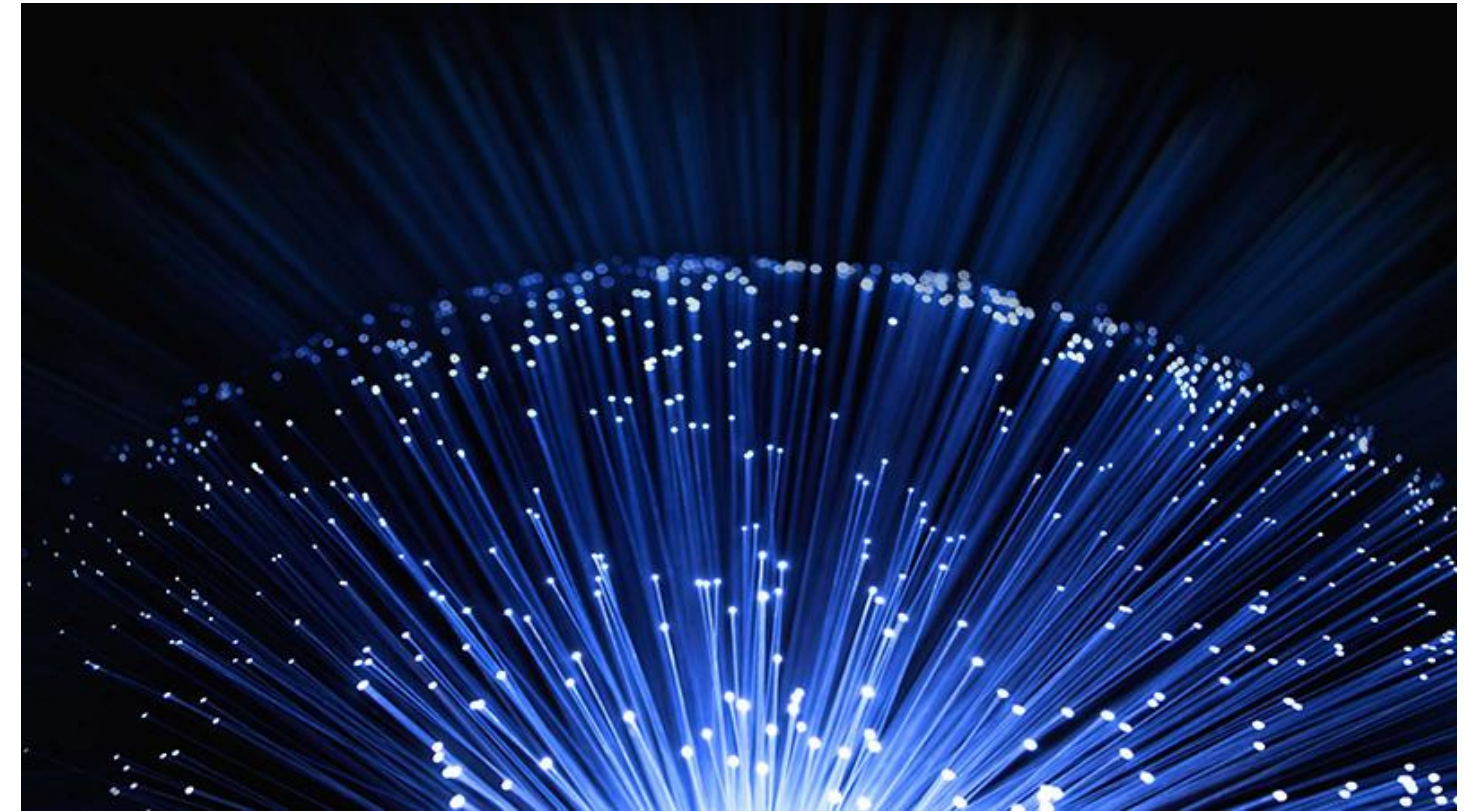

Програм развоја еУправе за период 2023 – 2025

Дигитални компас

ЕУ је 9. марта 2021. године предложила Дигитални компас (COM(2021)0118) са четири дигитална циља која треба постићи до 2030. године, која су у потпуности интегрисана у нови Програм за период 2023–2025. године:

- **Вештине:** Најмање 80% свих одраслих треба да има основне дигиталне вештине и у ЕУ треба да има двадесет милиона запослених специјалиста ИКТ, док би више жена требало да преузме такве послове;
- **Привреда:** 75% компанија треба да користи услуге рачунарства у облаку, велике податке и вештачку интелигенцију; више од 90% малих и средњих предузећа у ЕУ треба да достигне барем основни ниво дигиталног интензитета;
- **Инфраструктура:** Сва домаћинства у ЕУ треба да имају гигабитну повезаност и сва насељена подручја треба да буду покривена 5Г; производња најсавременијих и одрживих полупроводника у Европи треба да чини 20% светске производње; 10 000 климатски неутралних високобезбедних рубних чворова треба да буде распоређено у ЕУ, а Европа треба да има свој први квантни рачунар;
- **Јавне услуге:** Све кључне јавне услуге треба да буду доступне на мрежи; сви грађани ће имати увид у своју е-медицинску документацију, а 80% грађана треба да користи електронски идентитет.

Програм развоја еУправе за период 2023 – 2025

Визија

Приликом утврђивања визије развоја е-управе у Републици Србији сагледан је правац развоја е-управе у развијеним државама, а пре свега правац развоја е-управе у Европској унији с обзиром на усаглашавање прописа и праксе са тековинама Европске уније. Због тога се приликом израде Програма 2020-2022. године имало на уму да је Акционим планом за е-управу у Европској унији за период од 2016. до 2020. године утврђено да је визија развоја јавне управе успостављање отворених, ефикасних и инклузивних јавних управа ЕУ које пружају прекограничне, персонализоване и комплетне јавне услуге прилагођене корисницима. Сходно томе утврђени и следећи приоритети у развоју е-управе оба програма, за 2020-2022 и 2023-2025. годину:

- **модернизација јавне управе коришћењем кључних ИКТ решења;**
- **омогућавање прекограничне мобилности уз помоћ интероперабилних дигиталних услуга;**
- **олакшавање дигиталне интеракције управа и корисника у циљу унапређења квалитета јавних услуга.**

Имајући у виду наведено, визија развоја е-управе која се намерава остварити јавним политикама утврђеним Програмом развоја е-управе, гласи:

Успостављање ефикасне и кориснички оријентисане управе у дигиталном окружењу, која је интероперабилна како између различитих нивоа јавне управе у Републици Србији, тако и са јавном управом држава чланица ЕУ.

Четврта индустријска револуција

- Србија је у Четвртој индустријској револуцији и новим технологијама видела развојну шансу коју не сме да пропусти.
- **Дигитализација и образовање** су 2017. године, на иницијативу председнице Владе Ане Брнабић, постали **два кључна приоритета Владе.**
- Очекивања државе и препознавање **дигиталног доба** као прилике да се значајно позиционирамо на тржишту ИКТ-а као држава добрих прилика, како за живот, тако и за пословање.

Заједно са Светским економским форумом (ВЕФ) отворили смо **Центар за четврту индустријску револуцију**. Ово је први такав центар у региону, тек трећи у Европи (после Осла и Москве). Центар у Србији је усмерен на два приоритета: биотехнологију и примену вештачке интелигенције у здравству. Покренут је са идејом да помогне да се научна знања брже искористе у привреди и да се Србија позиционира у свету као извозник интелигентних услуга и иновација. Центар ће кроз Канцеларију за ИТ И еУправу предложити по први пут Закон којим се дефинише успостављање и вођење регистра који садржи генетичке, биомедицинске и друге податке од значаја за истраживања и развој у области биотехнологије, биоинформатике, биекономије, генетике и медицине. Успостављање овог регистра допринеће значајним резултатима у клиничким истраживањима и примени персонализоване медицине и омогућити да Србија постаје регионални лидер у развоју биотехнологије.

Иновациона инфраструктура

Посебна пажња посвећена је унапређењу и изградњи иновационе инфраструктуре. Пре само пет година нисмо имали ниједан научно-технолошки парк, док у Србији тренутно функционише **4 научно-технолошка парка**, и то у Београду, Новом Саду, Нишу и Чачку. Укупна инвестиција само у ове објекте износи више од 53 милиона евра. У оквиру ове мреже НТПова послује укупно **128 компанија**, од тога **72 стартап** и **56 технолошко-развојних**, са **укупно 1.785 запослених**. У плану је да се током мандата нове Владе отвори и Научно-технолошки парк у Крушевцу, као и да се прошире постојећи паркови у Чачку, Нишу и Београду, јер је број стартапа у овим градовима већ прерастао постојеће капацитете.

Резултати

- Србија је постала један од главних извозника ИКТ услуга у овом делу Европе.
- **Извоз ИКТ услуга** за 1. квартал 2023. износи **786 милиона евра**, што **представља раст од 43,9% у односу на исти период прошле године која је иначе била рекордна** и коју смо завршили са укупним извозом од око 2,7 милијарди евра. На основу овог раста пројектује се очекивани укупан извоз ИКТ услуга у 2023. години од око чак 4 милијарде евра. Поређења ради, извоз ИКТ услуга за читаву 2017. годину, када смо кренули интензивно са пројектима дигитализације, био је свега 740 милиона евра.
- Овакав резултат је производ чврсте одлуке да трансформишемо нашу привреду кроз низ реформи у области образовања и унапређење правног оквира створимо оптималне услове за пословање, што подразумева и најквалитетније кадрове.
- **ИКТ сектор је постао генератор половине нових радних места у 2021. години - свако друго радно место** које је отворено у протеклих годину дана је у ИКТ сектору.
- Србија је према подацима Еуростата имала **једно од највећих повећања броја запослених у ИКТ сектору у Европи**, са растом од преко **50% (51,2%)** у односу на 2016. годину.
- Укупан број запослених у ИКТ сектору је 95,5 хиљада, док је 2016. године био 55 хиљада. Важно је напоменути да **у сектору ИКТ имамо нето прилив људи, уместо одлива.**

Програм развоја еУправе за период 2023 – 2025

Индекси

- Према недавно објављеном извештају УН, United Nations eGovernment Survey 2022, Србија је према **индексу развоја електронских услуга на 26. месту од 193 државе чланице УН**, чак испред појединих високо развијених земаља (Канада, Швајцарска, Норвешка), и испред већине чланица Европске уније (међу којима су и Немачка, Белгија, Ирска, Пољска, Португал, Хрватска, Грчка и друге), што је јасан сигнал да смо оптимизацијом и дигитализацијом услуга јавне управе значајно олакшали пословање, повећали транспарентност и смањили простор за корупцију. **Србија је међу 10 земаља света које су у последње две године највише напредовале у области електронске управе.**
- Према композитном индексу Светске банке који мери зрелост дигиталне управе – **World Bank GovTech Maturity Index за 2022. годину,** Србија је позиционирана на [4. месту у Европи, а 11. на свету!](#)

Широкопојасна комуникациона инфраструктура

Пред нама је и читав низ нових изазова чију реализацију очекујемо са нестрпљењем. У циљу развоја широкопојасне комуникационе инфраструктуре, потпуне дигитализације образовног система и савременог приступа образовању и иновацијама, **Министарство информисања и телекомуникација наставља рад на капиталним пројектима.** У току је реализација **пројекта развоја руралног широкопојасног приступа** са циљем покривања свих домаћинстава у Србији мрежама нове генерације. Прве две фазе крећу већ током овог месеца, обухватиће **више од 800 руралних насеља и преко 150.000 домаћинстава, док ће завршетком треће фазе, до краја 2025. године преко 99% домаћинстава у РС имати брз фиксни приступ интернету.**

Неки резултати дигитализације јавне управе

- За пола деценије смо дигитализовали јавну управу учинивши је **транспарентнијом, ефикаснијом, и економичнијом, у служби свих наших грађана** и створили **еУправу**;
- Данас имамо готово 2 милиона **еГрађана (1.946.306 регистрованих налога)**
- **619.417** издатих параметара за **ConsenID**
- **340.000** корисника се на **еАграр** пријављује користећи систем еИД. Пријава преко еИД система је једини начин да се корисник пријави на еАграр.
- **149.510** потписа у **клауду**
- Услугама еУправе **ГРАЂАНИМА ЈЕ УШТЕЂЕНО 160.881.371 ОДЛАЗАКА НА ШАЛТЕР.**

Хвала на пажњи!

